

ЗВІТ
про роботу екзаменаційної комісії
з проведення підсумкової атестації здобувачів
II ступеня (магістерського) вищої освіти
за освітньою програмою
Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова)
спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література)

Денна форма навчання

1. Склад екзаменаційної комісії з підсумкової атестації та організація її роботи

Підсумкова атестація здобувачів денної форми навчання за освітнім рівнем «магістр» зі спеціальності *014 Середня освіта. Українська мова і література. Освітньо-професійна програма Середня освіта Українська мова і література. Англійська мова* охоплювала:

1. Комплексний кваліфікаційний іспит з англійської мови та методики навчання англійської мови.
2. Захист кваліфікаційної роботи з методики навчання української мови / літератури.

Для проведення підсумкової атестації згідно з чинними «Положенням про кваліфікаційну роботу здобувача вищої освіти Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка» (від 27 листопада 2023 року), «Положенням про екзаменаційну комісію та атестацію здобувачів вищої освіти у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка» тощо, наказом № 206 від 07.04.2025 року «Про затвердження складу Екзаменаційних комісій для проведення підсумкової атестації випускників денної та заочної форм навчання ОР «Магістр» у 2025 році», наказом № 535 від 25.11.2025 року «Про внесення змін до наказу № 206 від 07.04.2025 року «Про затвердження складу Екзаменаційних комісій для проведення підсумкової атестації випускників денної та заочної форм навчання ОР «Магістр» у 2025 році» були затверджені екзаменаційні комісії в такому складі:

Голова ЕК з підсумкової атестації – Герман В. В., кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української мови і літератури.

Секретар ЕК з підсумкової атестації – Прокопенко М. С., лаборант кафедри української мови і літератури.

Кваліфікаційний іспит з англійської мови та методики навчання англійської мови

Члени комісії:

1. Ключко Л. І., к. філол. н., доцент кафедри іноземних мов.
2. Чикалова М. М., к. філол. н., доцент кафедри іноземних мов.

Захист кваліфікаційної роботи

Члени комісії:

1. Громова Н. В., к. пед. н., доцент кафедри української мови і літератури.
2. Горболіс Л. М., д. філол. н., професор кафедри української мови і літератури.
3. Гончаренко С. О. учитель української мови і літератури, директор Сумського закладу ЗЗСО І-ІІІ ступенів № 15.

За період роботи екзаменаційної комісії з 16 грудня 2025 року по 22 грудня 2025 року проведено 2 засідання:

- із складання комплексного кваліфікаційного іспиту - 16 грудня 2025 року;
- із захисту кваліфікаційних робіт - 22 грудня 2025 року.

Кваліфікаційні іспити проводилися за таким розкладом:

16 грудня 2025 року – комплексний кваліфікаційний іспит з англійської мови та методики навчання англійської мови; 22 грудня 2025 року – захист кваліфікаційної роботи з методики навчання української мови / літератури.

До захисту кваліфікаційних робіт і складання іспиту були допущені 6 студентів денної форми навчання, які повністю виконали навчальний план, про що свідчить наказ № 723-ст від 10.12.2025 року «Про допуск до підсумкової атестації здобувачів вищої освіти факультету іноземної та слов'янської філології освітнього ступеня Магістр денної форми здобуття освіти».

До екзаменаційної комісії завчасно були подані наказ ректора про затвердження персонального складу комісії, затвердження тем кваліфікаційних робіт і рецензентів; розклад роботи комісії, списки студентів, допущених до захисту робіт, зведена відомість, завірена деканом факультету, документація про виконання студентами навчального плану й отримані ними оцінки з теоретичних дисциплін, курсових проєктів і робіт, практик тощо протягом усього терміну навчання; залікові книжки (індивідуальні плани), результати наукової (творчої) роботи студентів, допущених до складання підсумкової атестації; екзаменаційні матеріали (екзаменаційні білети, комплексні кваліфікаційні завдання тощо), розроблені відповідно до програм комплексних екзаменів; рекомендація випускової кафедри (витяг з протоколу засідання кафедри), рецензії на кваліфікаційні роботи.

Попередній захист кваліфікаційних робіт відбувся 26 листопада 2025 року (протокол № 5 засідання кафедри української мови і літератури від 26 листопада 2025 року). Кваліфікаційні роботи були своєчасно перевірені на академічну доброчесність.

Результати досліджень апробовані під час педагогічної практики у середніх навчальних закладах, на міжнародних і всеукраїнських конференціях, у статтях, тезах, матеріалах конференцій, опублікованих у часописах, збірниках тощо.

Необхідна екзаменаційна документація (програма, комплект білетів до комплексного кваліфікаційного іспиту з англійської мови та методики навчання англійської мови) відповідали нормативним вимогам і попередньо були затверджені на засіданні кафедри іноземних мов (протокол № 4 від 14 листопада 2025 року) і завчасно доведені до відома студентів.

Голова і члени ЕК провели консультації, під час яких ознайомили студентів з чинними положеннями про захист магістерських робіт і кваліфікаційні екзамени, з'ясували організаційні питання щодо термінів і порядку проведення захистів магістерських робіт та кваліфікаційних екзаменів. Головою ЕК перевірена документація студентів-випускників; екзаменаційна документація, підготовлена викладачами. Упродовж усього періоду складання випускниками підсумкової атестації деканат здійснював належний контроль за їх ходом, надавав необхідну інформацію і допомогу.

Голова ЕК ознайомила всіх членів комісії з їхніми правами та обов'язками, довела до членів комісії основні завдання та вимоги атестації здобувачів вищої освіти, критерії оцінювання якості підготовки випускників, розклад роботи комісії,

захисту кваліфікаційної роботи, забезпечила роботу комісії відповідно до затвердженого розкладу.

Захист кваліфікаційних робіт та комплексний кваліфікаційний іспит проведені відповідно до графіку на відкритих засіданнях екзаменаційної комісії за участю всіх членів і голови комісії. В аудиторії для проведення підсумкової атестації були створені відповідні умови для застосування студентами комп'ютерних технологій.

Результати захисту кваліфікаційних робіт і складання комплексного іспиту обговорювалися на закритому засіданні ЕК й оцінювалися за національною шкалою та ECTS. При визначенні оцінки бралися до уваги рівень теоретичної, наукової та практичної підготовки студентів, урахувалася також думка рецензента. Оцінювання результатів захисту кваліфікаційних робіт здійснювалося в порядку, передбаченому «Положенням про кваліфікаційну роботу у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка» (див. табл. 1):

Таблиця 1

Критерій, за яким оцінюється робота	Максимальна кількість балів
1. Зміст кваліфікаційної роботи:	55
• відповідність змісту роботи завданню та вимогам навчально-методичних рекомендацій щодо її виконання	10
• самостійність вирішення поставленої задачі, виконання розрахунків, таблиць, графічного матеріалу тощо.	15
• наявність елементів наукової (науково-практичної) новизни	10
• використання комп'ютерних технологій для отримання/опрацювання експериментальних результатів	5
• повнота розкриття теми дослідження, відповідність висновків до поставлених завдань	10
• відповідність стандартам оформлення	5
2. Захист кваліфікаційної роботи	45
• доповідь (логічність подання матеріалу; ефективність та доцільність використання ілюстративного матеріалу, його якість; культура мовлення доповідача)	15
• обговорення роботи: вільне володіння проблематикою дослідження, вміння вести наукову дискусію та відстоювати власну точку зору, чіткість та лаконічність відповідей на поставлені запитання та ін.	30
Усього:	100

2. Результати атестації із комплексного кваліфікаційного іспиту з англійської мови та методики навчання англійської мови

Якість підготовки здобувачів вищої освіти

Комплексний кваліфікаційний іспит з англійської мови та методики навчання англійської мови складали 6 студентів денної форми навчання. Іспит відбувся 16 грудня 2025 року.

Екзаменаційний білет охоплював три питання:

1. Бесіда за розмовною темою.
2. Відповідь на питання з методики викладання іноземних мов.
3. Наукова доповідь з магістерської роботи англійською мовою.

Перше завдання спрямоване на визначення рівня розвитку вмінь усного підготовленого мовлення. Магістрантам пропонувалося висловити свою точку зору з певної проблеми та обґрунтувати її, ефективно використовуючи відповідні мовні звороти. Об'єкт оцінювання складали такі параметри мовлення студентів, як змістовність, аргументованість, відповідність мовній системі та мовленнєвій нормі, стилістична адекватність, насиченість мовним матеріалом за програмою курсу навчання.

Теми для обговорення охоплювали соціально-політичні, культурні тенденції сьогодення (глобалізація та локалізація, формування національної ідентичності націй, гендерна політика), найважливіші проблеми України, Великобританії, США, Європейського Союзу, питання виховання моральних якостей і розвитку особистісного потенціалу людини засобами іноземної мови, самовдосконалення професійно-педагогічної компетентності вчителя іноземних мов тощо. Усі студенти продемонстрували достатній рівень розвитку вмінь усного мовлення.

Приклади тем: Higher Education in the USA vs Higher Education in Ukraine; The Restructured System of Higher Education in Ukraine: the Way I see it; The Student of the 21st Century – His Needs, Goals, Priorities, Values; The Theory of Multiple Intelligence: the Ways to Apply It; A Profile of a Charismatic Teacher; The Cultural Values the British, the Americans and the Ukrainians Live By; What Identifies our Nation as the Ukrainians; Globalization: its Challenges for Ukraine.

Аналіз результатів показав, що вдосконалення потребують такі аспекти мовлення студентів:

- 1) емоційність мовлення, яка в більшості випадків проявляється лише на фонетичному рівні, а не за допомогою граматичних і лексичних засобів;
- 2) ідіоматичність мовлення, оскільки має місце тенденція використовувати конструкції, не характерні для мовлення носіїв мови;
- 3) фонетичний аспект мовлення студентів.

Метою *другого завдання* було визначити рівень володіння базовими знаннями щодо методів викладання англійської мови та аналізу наукових підходів найвідоміших методистів-лінгвістів світу.

Мета *третього завдання* – наукова доповідь – визначити рівень підготовленості магістерської роботи англійською мовою. Зазначене завдання

передбачало висвітлення мети, основних завдань, об'єкта, предмета, теоретичного і практичного значення, а також основних результатів дослідження.

Достатньо ґрунтовні відповіді продемонстрували Столбцова Аріна (95 А «відмінно»), Рудика Богдан (93 А «відмінно»), Венюкова Єлизавета (90 А «відмінно»).

Гарний рівень знань продемонстрували Гончаров Сергій (78 С «добре»), Рева Аліна (76 С «добре»), Романченко Альона (74 С «добре»).

У цілому іспит виявив, що, незважаючи на висловлені зауваження, рівень розвитку мовленнєвих і професійних умінь студентів-випускників є достатнім. Загальні результати комплексного іспиту представлено в табл. 2:

Таблиця 2

**Результати усного кваліфікаційного іспиту
З англійської мови та методики навчання англійської мови**

№ з/п	Показники	Числові значення	Примітка
1.	Загальна кількість здобувачів, осіб з них допущено до державної атестації осіб, %	6	
2.	Кількість та частка (%) здобувачів, які: а) захистили ДР з оцінками: - «відмінно» - «добре» - «задовільно» - «незадовільно» б) склали державний іспит з оцінками: - «відмінно» - «добре» - «задовільно» - «незадовільно»	3 (50 %) 3 (50 %) - -	
3.	Середній бал державної атестації	84 бали	
4.	Кількість та частка (%) випускників, яких рекомендовано до аспірантури		
5.	Кількість та частка (%) дипломних робіт: - з використанням ІТ; - рекомендованих екзаменаційною комісією до впровадження; - захищених на підприємствах та в НДІ		
6.	Кількість дипломних робіт, які захищені іноземною мовою (англійською, німецькою, французькою)		

**3. Результати атестації із захисту
кваліфікаційних робіт з методики навчання
української мови / літератури
Якість підготовки здобувачів вищої освіти**

Підсумкова атестація випускників освітньо-професійної програми Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) передбачає захист кваліфікаційної роботи з методики навчання української мови / літератури.

До захисту було представлено 6 робіт (5 робіт – методика навчання української мови; 1 робота – методика навчання української літератури. Захист кваліфікаційних робіт відбувся згідно з розкладом 22 грудня 2025 року.

Тематика робіт різноманітна і стосується різних галузей лінгвометодичної науки. Назви робіт відповідають їх змісту. Кваліфікаційні роботи відзначалися оригінальністю, чітким обґрунтуванням методології наукового пошуку. Здобувачі освіти продемонстрували свої знання, уміння, навички та сформовані загальні та професійні компетентності.

Усі роботи пройшли перевірку на академічний плагіат, звіт про перевірку в системі StrikePlagiarism у форматі *.pdf додано до кожної роботи.

Результати перевірки кваліфікаційних робіт на академічну доброчесність такі:

262 група			
Перевірка на унікальність			
		КП 1	КП 2
1.	Венюкова Є.О.	1,6 %	0 %
2.	Гончаров С.О.	1,1 %	0 %
3.	Рева А.В.	0,7 %	0 %
4.	Романченко А.І.	0,5 %	0 %
5.	Рудика Б.В.	15,4 %	6,6 %
6.	Столбцова А.О.	5 %	3,1 %

Кваліфікаційна робота Рудики Б.В. «Використання інноваційних методів навчання під час вивчення мілітарної прози в 11 класі» містить цілісне дослідження теоретичних, методичних і практичних аспектів використання інноваційних методів навчання під час вивчення мілітарної прози в 11 класі. У першому розділі автор ґрунтовно розглядає теоретичні засади інтерактивних методів навчання, аналізує сучасні педагогічні підходи та дослідження українських і зарубіжних науковців. Важливим є й літературознавчий аналіз мілітарної прози ХХ–ХХІ століть, що включає осмислення творів Сергія Жадана, Василя Шкляра, Марії Матіос та інших авторів, чиї тексти є ключовими для формування емоційно-ціннісного та громадянського досвіду старшокласників.

Другий розділ присвячено аналізу особливостей застосування інноваційних методів у процесі навчання української літератури. Автор демонструє високу обізнаність у сучасних освітніх технологіях, детально описує групові, проєктні,

дослідницькі, дискусійні та мультимедійні методи й визначає їхню роль у поглибленні розуміння проблематики мілітарної прози. Особливу увагу приділено таким прийомам, як паспорт твору, робота з буктрейлерами, емпатійний аналіз, візуальний сторітелінг, що дозволяють активізувати емоційно-пізнавальну діяльність учнів.

У третьому розділі подано практичний комплекс методичних рекомендацій для вчителів української мови й літератури. Матеріали, запропоновані в дослідженні, відзначаються продуманістю, логічністю та орієнтацією на реальні потреби старшокласників. Описані приклади вправ і завдань можуть використовуватися на уроках для поглибленого аналізу творів мілітарної тематики, формування аналітичних, комунікативних і творчих компетентностей учнів.

Кваліфікаційна робота має чітку структуру, побудована логічно та послідовно. Автор демонструє вміння аналізувати наукові джерела, узагальнювати отриманий матеріал і пропонувати власні методичні рішення. У роботі простежується поєднання теоретичного обґрунтування з практичними напрацюваннями, що свідчить про її наукову та прикладну цінність. Методичні рекомендації можуть бути використані в закладах загальної середньої освіти під час вивчення мілітарної прози у 11 класі, а також у підготовці майбутніх учителів-словесників.

З огляду на значний обсяг виконаного дослідження, доцільним у майбутньому видається розширити практичну апробацію розроблених методик на базі різних закладів освіти та здійснити порівняльний аналіз результативності їх застосування. Це дозволить поглибити емпіричну складову дослідження й підсилити його наукову цінність.

У кваліфікаційній роботі **«Есе як вид навчальної діяльності на уроках української мови у старших класах» Рева А.В.** розкрила теоретичні засади жанру есе, визначила його функції в освітньому процесі та окреслила методичні підходи до роботи з есе в старших класах. Значну увагу приділено психолого-педагогічним умовам розвитку критичного й творчого мислення учнів, що є підґрунтям для ефективного навчального письма.

Емпірична частина роботи характеризується застосуванням комплексу методів: спостереження, анкетування, аналізу письмових робіт учнів, виконання ними навчальних есе різних типів. Отримані результати подано у вигляді кількісних і якісних показників, що дозволило визначити рівень сформованості в учнів умінь писати есе та оцінити ефективність запропонованої методики. Автором розроблено систему вправ і завдань, спрямованих на поетапне формування навичок написання есе: від роботи з тезою до розвитку аргументації та стилістичної грамотності.

Робота має чітку структуру, логічно вибудовану композицію: складається з двох теоретичних і одного практично орієнтованого розділів, висновків, списку джерел та додатків. Особливою перевагою роботи є розробка практичних інструментів для роботи з есе на уроках української мови. У роботі простежується сучасний підхід до організації навчання: застосування інтерактивних методів, творчих завдань, проєктних форм діяльності. Методика була апробована в

освітньому процесі, що підсилює її практичну значущість і достовірність отриманих результатів. Поставлені дослідницькі завдання в основному виконані, що підтверджено узагальнювальними висновками.

Матеріали кваліфікаційної роботи становлять практичну цінність для вчителів української мови. Розроблені завдання, алгоритми написання есе й методичні рекомендації можуть бути використані як у традиційному, так і у змішаному форматі навчання. Запропонована система роботи сприяє розвитку в учнів умінь критично мислити, аргументовано висловлювати власні думки, створювати тексти різних типів і жанрів, що відповідає вимогам сучасної шкільної мовної освіти.

Разом із позитивними якостями робота потребує вдосконалення в частині порівняння різних видів навчального есе та їх функцій у формуванні мовної особистості. Список використаних джерел, на наш погляд, не вичерпний. Деякі вправи й методичні рекомендації варто було б доповнити більшою кількістю прикладів з учнівських робіт або фрагментами аналізу написаних есе. Дослідження містить технічні огріхи. Зауваження мають рекомендаційний характер і не знижують загальної цінності дослідження.

Кваліфікаційна робота **Венюкової Є.О. «Інформаційно-комунікаційні технології у формуванні риторичної компетентності учнів старшої школи на уроках української мови»** довела, що в контексті інформаційного суспільства та стрімкого розвитку цифрових технологій формування риторичної компетентності учнів старшої школи набуває актуальності. Сучасна освітня парадигма вимагає не лише глибоких знань, але й здатності до ефективної комунікації, переконливого мовлення, критичного мислення. Основи риторичної грамотності традиційно закладаються у школі, яка готує духовно розвинену, активну мовну особистість з високою комунікативною культурою й риторичними цінностями.

Перехід на дистанційне навчання додатково визначив важливість володіння цифровими інструментами для ефективної комунікації. Учні та вчителі почали опановувати нові форми риторичної взаємодії у віртуальному просторі, що актуалізувало питання розробки спеціальних методик навчання риторики засобами ІКТ.

Кваліфікаційна робота представляє дослідження, спрямоване на теоретичне обґрунтування та практичне впровадження інформаційно-комунікаційних технологій у процес формування риторичної компетентності старшокласників на уроках української мови. У роботі проаналізовано сучасні підходи до використання цифрових засобів навчання, визначений потенціал ІКТ у розвитку мовленнєвих, аргументативних та комунікативних умінь учнів, а також запропоновано власну методичну систему роботи. Дослідження містить як теоретичні узагальнення, так і результати педагогічного експерименту, що дозволяє оцінити ефективність запропонованих педагогічних рішень.

Магістерська робота оформлена належним чином, має чітку та логічну структуру. Завдання кваліфікаційної роботи виконано в повному обсязі, мету досягнуто. Студентка апробувала результати дослідження в кількох наукових конференціях та у 3 фахових публікаціях.

Кваліфікаційне дослідження **Столбцової А.О.** містить цілісне дослідження теоретичних, методичних і практичних аспектів формування медіаграмотності

старшокласників у процесі навчання української мови. У першому розділі авторка ґрунтовно розкриває сутність поняття «медіаграмотність», окреслює її структуру, компоненти та значення для розвитку особистості учня. Важливим є також аналіз наукових підходів і педагогічних напрацювань українських та зарубіжних дослідників, що дозволяє сформувати міцне теоретичне підґрунтя для подальших методичних висновків.

Другий розділ присвячено характеристиці шляхів інтеграції медіаграмотності в навчання української мови. Авторка демонструє високий рівень обізнаності з сучасними освітніми технологіями та методами компетентнісного навчання, пропонує ефективні прийоми роботи з медіатекстами, зокрема з новинними повідомленнями, дописами в соціальних мережах, рекламою, інфографікою. Заслужовує на схвалення увага до розвитку в учнів умінь аналізувати джерела інформації, виявляти маніпуляції, розрізняти факти й судження, аргументовано висловлювати власну позицію та дотримуватися норм академічної доброчесності.

У третьому розділі подано практично зорієнтований комплекс методичних рекомендацій і навчальних матеріалів для вчителів української мови. Запропонована система вправ і завдань вирізняється логічністю, продуманістю та відповідністю віковим особливостям старшокласників. Особливо цінним є те, що матеріали можуть бути безпосередньо використані в освітньому процесі, сприяючи одночасно формуванню мовної компетентності та медіаграмотності, розвитку комунікативних умінь і критичного мислення.

Кваліфікаційна робота має чітку структуру, виклад матеріалу послідовний і аргументований. Авторка демонструє здатність аналізувати й узагальнювати наукові джерела, коректно формулювати висновки та пропонувати власні методичні рішення. Поєднання теоретичного обґрунтування з практичними напрацюваннями підтверджує наукову й прикладну цінність дослідження. Розроблені рекомендації можуть бути використані в закладах загальної середньої освіти під час вивчення української мови в старших класах, а також у підготовці майбутніх учителів-словесників.

Кваліфікаційна робота **Гончарова С.О.** виконана на достатньому рівні, із дотриманням усіх вимог до такого виду наукових робіт. Здійснено емпіричне дослідження із застосуванням методу тестування, виконання вправ та спостереження, що дозволило з'ясувати рівень сформованості комунікативної компетентності учнів старших класів. З метою підвищення рівня сформованості комунікативної компетентності старшокласників С. Гончаров запропонував систему вправ. За допомогою статистичного методу здійснено кількісний і якісний аналіз результатів емпіричного дослідження, що дозволило зібрати й опрацювати інформацію про рівень сформованості в старшокласників комунікативної компетентності та ефективність запропонованої системи вправ.

Структура роботи логічно обґрунтована. Дослідження складається зі вступу, трьох розділів, загальних висновків, списку використаних джерел. Окреслені завдання дослідження виконані в повному обсязі, що підтверджено в загальних висновках роботи. Робота апробована на наукових конференціях. Основні аспекти дослідження представлено в наукових публікаціях.

Окремі положення могли б бути ширше представлені, зокрема - узагальнення кількісних результатів емпіричного дослідження та розширення порівняльного аналізу

ефективності пропонованої методики. Певна частина пропонованих вправ подана без конкретних зразків реалізації на уроці. Однак ці зауваження мають радше рекомендаційний характер і не знижують наукової цінності дослідження.

Результати кваліфікаційної магістерської роботи є цінними для практичної діяльності вчителя-словесника і можуть бути використані під час викладання шкільного курсу української мови в старших класах закладів загальної середньої освіти.

Кваліфікаційне дослідження **Романченко А.І.** виконане на належному науковому рівні з дотриманням вимог до магістерських кваліфікаційних робіт. У роботі обґрунтовано ключові теоретичні положення медіаосвіти, окреслено структуру медіаосвітньої компетентності та розкрито психолого-педагогічні аспекти її формування в умовах дистанційного навчання. Автор здійснив емпіричне дослідження із застосуванням методів спостереження, анкетування, аналізу діяльності учнів, виконання практичних медіаосвітніх завдань. Отримані результати подано у вигляді кількісних та якісних показників, що дозволило визначити стартовий рівень сформованості медіаосвітньої компетентності старшокласників та оцінити ефективність запропонованих методичних рішень. З метою підвищення рівня зазначеної компетентності автор розробив комплекс вправ та методичних рекомендацій, орієнтованих на розвиток критичного мислення, навичок аналізу медіатекстів, роботи з інформаційними ресурсами та створення власного медіаконтенту.

Структура роботи логічна, змістовна й добре обґрунтована. Дослідження складається з чотирьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Усі поставлені завдання виконано в повному обсязі, що підтверджено у загальних висновках. Робота відзначається актуальністю використаних джерел, системністю теоретичного аналізу та методичною спрямованістю. Широке застосування цифрових інструментів, інтерактивних платформ, медіаресурсів свідчить про сучасний підхід автора до організації навчання української мови в дистанційному форматі. Дослідження апробовано в освітній практиці, що підсилює його наукову та практичну цінність.

Разом із тим деякі аналітичні положення могли б бути подані ширше, насамперед щодо порівняльного аналізу ефективності різних цифрових платформ у формуванні медіаосвітньої компетентності. Окремі вправи й методичні рекомендації доцільно було б доповнити конкретними прикладами реалізації на онлайн-заняттях. Зазначені зауваження мають рекомендаційний характер і не знижують загальної наукової цінності дослідження.

Результати магістерської роботи мають вагомий практичний цінність для вчителів української мови, класних керівників, методистів і можуть бути використані в процесі дистанційного та змішаного навчання. Запропоновані методичні рекомендації сприяють розвитку медіаграмотності учнів та допомагають удосконалити організацію освітнього процесу відповідно до вимог сучасного інформаційного суспільства.

Загалом кваліфікаційні дослідження виконані відповідно до вимог, на високому науково-методичному рівні. Відчувається, що стан написання робіт контролювався науковими керівниками упродовж навчального усього терміну

курівництва. Рецензії схвальні. Усі студенти мають належну кількість апробацій на міжнародних і всеукраїнських конференціях.

До типових недоліків варто віднести подекуди заміну наукового стилю викладу публіцистичним, наявність у роботі незначних стилістичних та технічних огріхів, що не знижуює загальної цінності досліджень.

Виступи-захисти магістрантів відзначалися оригінальністю, лаконічністю, достатністю, конструктивністю, науковим підходом. Під час доповіді студенти чітко аргументували вибір теми дослідження, її актуальність, довели необхідність проведення наукового пошуку, лаконічно висвітлили основні результати. Сам захист свідчив про високий рівень розуміння лінгвістичної проблематики, предмета дослідження.

Захист робіт, який відбувся у діловій, дружній, доброзичливій, діалоговій, творчій атмосфері, засвідчив сформовані вміння студентів-випускників вести науковий пошук, високий рівень культури наукового мислення, набуття багатьох навичок творчої діяльності.

Магістерські роботи були оцінені таким чином:

1.	Венюкова Є.О.	93 А відмінно
2.	Гончаров С.О.	75 С добре
3.	Рева А.В.	78 С добре
4.	Романченко А.І.	85 В добре
5.	Рудика Б.В.	90 А відмінно
6.	Столбцова А.О.	90 А відмінно

Кількісні результати захисту дипломних робіт подані в табл. 4.

Таблиця 4

Результати захисту магістерських робіт з української мови

№ з/п	Показники	Числові значення	Примітка
1.	Загальна кількість випускників, осіб з них допущено до державної атестації осіб, %	6	
2.	Кількість та частка (%) випускників, які: а) захистили ДР з оцінками: - «відмінно» - «добре» - «задовільно» - «незадовільно» б) склали державний іспит з оцінками: - «відмінно» - «добре» - «задовільно»	3 (50 %) 3 (50 %)	

	- «незадовільно»		
3.	Середній бал державної атестації	85 балів	
4.	Кількість та частка (%) випускників, яких рекомендовано до аспірантури		
5.	Кількість та частка (%) дипломних робіт: - з використанням ІТ; - рекомендованих експертною комісією до впровадження; - захищених на підприємствах та в НДІ	6 (100 %)	
6.	Кількість дипломних робіт, які захищені іноземною мовою (англійською, німецькою, французькою)		

Якісні результати захисту кваліфікаційних робіт подані в табл. 5.

Таблиця 5

Якісні результати захисту кваліфікаційних робіт

№	Показники	Кількість	%
1.	Кількість робіт з реальним впровадженням (наявність відки про впровадження у практику роботи загальноосвітньої школи)	5	83 %
2.	Кількість робіт, рекомендованих до впровадження		
3.	Кількість робіт, за результатами яких є публікації	6	100
4.	Кількість робіт, за результатами яких є виступи на конференціях	6	100
5.	Кількість робіт, що супроводжувалися на захисті електронними презентаціями	6	100
6.	Кількість випускників, рекомендованих до вступу в аспірантуру		
7.	Кількість дипломів з відзнакою	2	33,3%

4. Висновки і пропозиції

Пропозиції з метою подальшого вдосконалення якості магістерської підготовки і роботи ЕК

Аналіз захисту кваліфікаційних робіт дає можливість акцентувати увагу на окремих недоліках:

- кваліфікаційні роботи необхідно подавати вчасно – за 10 днів до їх захисту;
- назва роботи не завжди містить проблему, яку важливо дослідити;
- актуальність теми не достатньою мірою доведена у вступі й в основній частині;
- подеколи мета дослідження сформульована абстрактно, не вповні відбиває специфіки об'єкта і предмета дослідження, ототожнюється з одним із завдань дослідження;
- кінцевий результат не завжди відповідає меті дослідження, висновки не повною мірою відповідають поставленим завданням;
- поверхово сформульовано наукову новизну, теоретичне і практичне значення отриманих результатів; новизна підміняється актуальністю, теоретичною або практичною значущістю дослідження; немає зв'язку між новими результатами й тим, що було одержано попередньо; новизна приписується вже відомим фактам або явищам; положення новизни формулюються як анотація;
- методи дослідження інколи пропонуються без належного обґрунтування; не звертається увага на методи теоретичного плану, за допомогою яких опрацьовується наукова та науково-методична література;
- аналіз наукових досліджень у першому розділі інколи нагадує реферат і не відображає особистості виконавця;
- існує двозначність у розумінні термінів, якими автор оперує в дослідженні;
- в основному тексті іноді немає посилань на першоджерела або вказані не ті, з яких запозичено матеріал;
- список використаних джерел не завжди оформлений з дотриманням чинних стандартів;
- у деяких роботах наявні технічні помилки.

Завідувачеві кафедри пропонується звернути увагу й посилено контролювати:

- спрямування кваліфікаційної роботи на виконання пріоритетних завдань фахової підготовки вчителя-словесника;
- актуальність тематики кваліфікаційних робіт;
- глибину і об'єктивність рецензій на магістерські роботи відсутність зауважень і рекомендацій вказує на поверхове рецензування роботи.

Науковим керівникам ретельніше звертати увагу на:

- формулювання тем досліджень;
- підготовку змістового наповнення вступу, висновків, поняттєво-категорійного апарату дослідження;
- актуальність теми, її відповідність сучасному стану методичної науки та перспективам її розвитку;

- культуру цитування і бібліографічного опису використаних джерел;
- якість роботи з лексикографічними джерелами;
- узагальнення результатів виконаної роботи, їх обґрунтування, висновки і практичні рекомендації.

- на мовно-технічне оформлення робіт;
- підготовку студентами конкретних рекомендацій щодо використання отриманих у дослідженнях результатів у практичній діяльності педагогів;
- підготовку студентів до наукової дискусії, конструктивного діалогу;

Викладачам кафедр:

- у процесі викладання особливу увагу приділяти розвитку вмінь студентів висловлювати власну думку щодо фахових проблем;

- систематично ознайомлювати студентів з передовим педагогічним досвідом, новітніми інтерактивними технологіями;

- посилити практичну спрямованість і професійну орієнтованість навчальних курсів, удосконалювати форми контролю;

- посилити вимогливість до формування умінь професійної роботи з науковим, художнім, публіцистичним текстом (умінь здійснювати компетентний переказ, професійний коментар тощо) та науково-критичною літературою;

Керівництву факультету іноземної та слов'янської філології:

- посилити наукову співпрацю з вищими навчальними закладами з метою набуття якісного досвіду підготовки магістрів;

- кваліфікаційні роботи, що мають вагоме теоретичне і практичне значення, рекомендувати до опублікування у вигляді окремих посібників методичного спрямування для вчителів-словесників.

Висновки

На факультеті були створені всі умови, які забезпечили роботу екзаменаційної комісії з підсумкової атестації. Екзаменатори виявили фахову принциповість, вимогливість у ставленні до здобувачів, поєднану з доброзичливістю й тактовністю. Робота членів і секретаря ЕК була якісною, чіткою, злагодженою.

Аналіз результатів захистів кваліфікаційних робіт і комплексного кваліфікаційного іспиту засвідчує, що викладачі Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка здійснюють магістерську підготовку відповідно до нормативних вимог, спрямовують магістерську підготовку на формування у здобувачів загальних і фахових компетентностей майбутнього вчителя української мови і літератури.

Узагальнення пропозицій екзаменаційних комісій та аналіз результатів захистів кваліфікаційних робіт свідчить про те, що загалом теми робіт актуальні, захищені роботи виконані здобувачами самостійно; керівництво кваліфікаційними роботами здійснювали провідні викладачі кафедри української мови і літератури; результати, отримані у ході виконання робіт, рекомендовані екзаменаційними комісіями до впровадження в освітню практику.

Здобувачі продемонстрували високий і достатній рівень філологічної та методичної підготовки, володіють достатнім рівнем професійних компетенцій.

Кадровий потенціал випускової кафедри, навчальна база університету загалом дозволяють забезпечити якісну підготовку магістрів за ОП Середня освіта (Українська мова і література. Англійська мова) спеціальності 014 Середня освіта (Українська мова і література) і присвоїти здобувачам кваліфікацію магістра середньої освіти за предметною спеціальністю Середня освіта (Українська мова і література), вчителя української мови і літератури, вчителя англійської мови.

Погоджено на заключному засіданні екзаменаційної комісії (протокол № 2 від 22 грудня 2025 року).

Голова екзаменаційної комісії _____ **Вікторія ГЕРМАН**

Ознайомлені:

Завідувач кафедри української мови і літератури _____ **Вікторія ГЕРМАН**

Декан факультету _____ **Лариса КЛОЧКО**
іноземної та слов'янської філології